

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Brigida virgine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

non subibit homo gestaturus læticiam meam. Quòd si mentita fuero, veniat rompha a resolutionis in illa hora in iuuentute mea, & in æternum ignem gehennæ portio mea cum iniquis computetur. Et si mandata tua transgressa fuero, in exemplum ostendar coram Christi Ecclesia.

Beatus vir respondens, dixit ad illam: O filia, antequàm moriar, benedicam tibi secundùm desiderium tuum. Non deficiat ex semine tuo sanctorum doctrina vsque in secula. Quam venerit Christus ad mutandum cælum & terram, ipse inscribet memoriam tuam in libris viuentium in regno cælorum. Et pax Dei, quæ sanctos coronat fertis immaculatis, præmium tribuat tibi. Quoniam Deo & Patri gloria, & filio adoratio, & sancto spiritui maiestas ante omnia secula, & nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

VITA S. BRIGIDAE VIRGINIS E SCOTIA, PER F. LAURENTIUM

Surinm reddita paraphrasticòs.

I. FEBRUAR.

Parentes S.
Brigidae.

Non potest
ferre cibos
magi.

Claret mi-
raculis.
Liberalis
est in ino-
pes.

Pater eam
vult ven-
dere.

Abhorret à
nuptijs.

VIT apud Hybernos vir quidam, Duptacus nomine, genere Laginensis. Is ancillam Brotsech (ita enim vocabatur) bonis præditam moribus emit: sed eius impudico captus amore, ad suam explendam libidinem ea abusus est. Vbi autem coniunx illius animaduertit eam gestare vterum; magno animi dolore consternata; dixit marito: Eijce, & accepto precio vende ancillam hanc; nè meæ proles ab illius futura sobole profligetur & indignum aliquid patiantur. Accepit hoc grauius maritus; & moras ne cæns, coniugis distulit votum. Accidit interim, vt duo episcopi sanctitate venerabiles, ad Duptaci venirent eedes;

è quibus alter dixit eius vxori; Non te malè habeat, quòd ancillam vides tuis in ædibus; illius enim proles tuæ stirpi magno erit ornamento. At cum illa nihil de suo animi furore remitteret, compulsus tandem maritus, cuidam mago ancillam vendidit: in cuius domo quidam vir sanctus nocte orans, vidit puellam Brigidam imminentem globum igneum: idque manè illi mago indicauit. Fastidiuit autem sancta puella cibos magi; & quotidie per vomitum sumptam escam reijciebat. Animaduertens id magus, ait; Ego homo impurus sum: porro hæc puella plena est spiritu Dei; & idcirco non potest cibos meos capere. Itaque vaccam vnã dedit S. Brigidæ, cuius lacte à teneris annis vitans, bonarum rerum studijs se dedit; pudicitia & sobrietati semper intèra; atque in dies virtutum capessens incrementa; adeo vt etiam signis & miraculis edendis admirabilis haberetur. Pascebat autem magi vaccas; & quicquid ex lacte colligere poruit, liberaliter in pauperes & inopes contulit. Vbi verò magus in magno vase parum butyri vidit; animo valde commotus est. Cernens hoc sancta Brigida, totam se conuertit ad rogandum Dominum; qui sua virtute vas illud totum butyro compleuit. Quo miraculo obstupefactus magus, in Christum credidit; vaccasque duodecim puellam donans, liberam illam cum matre ad Duptacum remisit.

Illa igitur ad patris reuerfa domum, non valde grata ei fuit, quòd auferret quicquid posset; & pauperibus clam elargiretur. Ea itaque re permotus Duptacus, obtulit eam regi emendam. Dixit autem rex Brigidæ; Cur tulisti gladium patris tui, & cum pauperi dedisti? Respondit Brigida; Ego verò Christo illum dedi. Et certè si & te dominum meum regem & parentem meum Deus à me peteret; modò possem, ambos vos cum omnibus facultatibus vestris illi darem. Quibus auditis, rex ait Duptaco; Filia tua, vt video, longè maior est, quàm quæ vel abs te vendi, vel à me emi debeat; deditque virgini gladium, quem daret patri suo loco illius, quem abstulerat.

Accidit deinde, vt ab amicis ad ineundum coniugium multis modis vrgeretur. Sed cum illi sorderent amplexus hominis mortalis & corruptibilis præ desiderio & amore Iesu Christi sponsi immortalis; rogauit Dominum, vt turpem & deformem ipsam efficeret, atque ita ab eius appetendo coniugio omnes absterrentur. Mox exaudita est, & oculus eius crepuit; & instar aquæ liquefactus est. Tum verò permillum est ei nuncium

remit-

remittere precis omnibus; & Christo se virginem consecrare. Itaque tribus assumptis puellis, abiit ad Machillam episcopum, sancti Patritij discipulum; qui ut eam conspiciat, vidit columnam ignis supra caput illius. Perlectis autem precibus, Brigida virgo submitrens caput, pedem altaris ligneum sua manu contigit, & mox lignum illud viriit; & oculus eius sanitati est restitutus; cum velum accepisset.

Accipit fas-
trum vela-
men.

Longum est enarrare, quæ per illam Dominus efficere dignatus est in testimonium cæmæ sanctitatis eius; mira & stupenda opera. Coxit quandoquæ cerenissimam ex materia exigua, cum Pascha aduentaret; eamque coctam, per decem & octo vicinas distribuit ecclesias; hisque omnibus per octo Paschæ dies abundè suffecit. Eodem Paschate quidam leprosus ab ea vaccam sibi donari petijt. At illa cum vaccam non haberet; sic ei locuta est; Vis, rogemus Deum, ut te hoc lepræ morbo absoluat? Tum ille; Nihil verò est, inquit; quod ego magis velim & optem. Mox sancta virgo aqua benedicta corpus eius adpersit, & abcessit lepra illeque Deo, ut par erat, gratias agens, cum sancta virgine ad supremum vitæ permansit diem.

Parùm ces-
reuisiæ mul-
tis sufficit.

Curatur le-
prosus.

Duæ virgines paralyti vexate, à S. Brigida aquam benedictam cum sale accepere, ijsque vix, sanas se viderunt; & in Dei laudes proruperunt. Duo Britones oculorum lumine destituti, leproso ministro illos ducente, ad ostia ecclesiæ eius peregrè venerunt, eiusque precibus salutem sibi restitui precabantur. At illa iussit eos parumpè expectare; cibumque in domo hospitali sumere, donec ipsa Domino pro illis preces offerret. Illi verò indignatione commoti, Tuæ, inquit, gentis agros sanas, nos autem tanquam aduenas & peregrinos negligis. Illa audito hoc conuicio, exit ad eos; & aqua benedicta in illos adpersa, cæcis lumen, leproso corporis munditiam restituit.

Paralyticæ.

Duo cæci &
leprosus.

Virgo quædam ab illa inuitata cum mensæ assideret, S. Brigida dæmonem illi propè assidentem vidit. Ait autem virgo; Vellem & ego, modò possit fieri, videre illum. Non est isthuc, inquit Brigida, impossibile; sed prius oculos consigna tuos, ut eius adspicere queas. Illa signo crucis munit oculos; videt satanam aterrima specie, immani & vasto capite; & per foramina & rimas omnes capitis flammam fumosque erumpentes. Tum Brigida, Loquere, ait, nobis dæmon. At ille; Non possum, inquit, tibi loqui sancta virgo, nec tamen tua iussa contemnere; quandoquidem tu præcepta Dei non contemis, & pauperibus ac infirmis quibusque affabilem te præbes. Cur verò, ait S. Brigida, huc accessisti? Apud virginem hanc, inquit, demorandi mihi & spatium & opportunitatem præstat eius desidia & torpor. Conuersa ad virginem S. Brigida; Vide nunc, inquit, quem tam multis annis apud te foueris; atque ex illa die liberata est virgo ab illo nequam spiritu. Quædam mulier poma attulit sanctæ virgini Brigidæ; simul autem accedebant leprosi; stipem ab ea emendicantes. Iussit ergò poma illa dari miseris. At mulier id audiens, poma ad se retraxit, dicens; Non leprosis hæc mala attuli; sed tibi & virginibus tuis. Displicuit id sanctæ virgini; aitque ad illam; Non rectè facis, dum hoc misericordiæ officium impedis. Itaque arbores tuas noueris æterna sterilitate damnatas. Abijt mulier; & ecce hortum suum, quem pomis plenum reliquerat, vacuum inuenit; & deinceps perpetuò sensit sterilem.

Arbores ste-
rilesunt.

Fœmina quædam filium ex ipsa natum, ex episcopo Broone, qui S. Patritij discipulus fuit, concepisse se sceleratissimè mentiebatur. Cum ille verò ab hac culpa alienum se affirmaret; S. Brigida mulierem accersiri iubet; eique dicit; Ex quo infantem hunc sustulisti? Respondit illa; Ex episcopo Broone. Mox sancta virgo ori eius signum salutaris crucis impressit; procacisque caput cum lingua intumuit. Porro S. Brigida infantis consignans linguam, ait; Dic nobis, infantule; quis est tuus pater? Stupenda res; aperit os infantis, qui quondam Balaam asinæ loquendi præstitit facultatem; aitque paruulus; Episcopus Broon non est parens meus; sed deformis ille & vilis homuncio; qui in populo extremo sedet loco. Itaque omnes Deum laudant; & mulier agit poenitentiam. Dæmoniacus quidam ad sanctam virginem adducendus erat. Vbi id sensit malus dæmon; in terram se prosternit, dicens; Non me patiar ad illam adduci. Nosti, inquit, vbi illa degat? Equidem noui, ait; nec ibo illuc. Cum igitur hominem obsessum loco mouere non possent; miserunt quendam oratum sanctam Brigidam, ut ad liberandum miserum accedere non graueretur. Venit illa; & cum procul adhuc abesset, eius præsentiam ferre non sustinens impurus spiritus; fugit ab homine.

Num. 22.
Infans lo-
quitur.

Dæmonia-
cus libera-
tur.

Filia cuiusdam principis Deo perpetuam vouerat virginitatem; sed pater inuitam

compulit inire coniugium. Vbi tempus nuptiarum aduenit, essentque iam instruita epulæ; puella fugiens, ad S. Brigidam se recepit. Eam verò pater insecutus est: cuius equitatum vt vidit S. Brigida, signum crucis terræ impressit; & omnes illi cum suis equis instar statuæ mansere fixi & immobiles. Sed patre respiciente, & agente penitentiam, soluti sunt: porro puella, relicto seculo, Christo se, vt erat pollicita, virginem consecrauit.

Multa edit miracula. Multos sancta virgo claudos, leprosos, dæmoniacos, varijsque affectos morbis curauerat; cum ecce veniunt ad eam duo leprosi; cum lachrymis ipsam rogantes pro corporis bonâ valetudine. Orauit virgo pia; & cum aquam benedixisset, iussit vt se inuicem illa aqua abluerent. Lotus vnus, sanus effectus est: cui cum diceret sancta virgo, vt socium lauaret; & ille suam iactans sanitatem, alterius lepram contingere nollet, sensit mox diuinam ultionem; totoque corpore lepra percussus, socium suum vidit benè sanum & incolumem: siquidem illum sancta Brigida mundarat.

Vehebatur quandoquæ curru sancta virgo; & auriga petebat copiam ducendi currum per agrum hominis cuiusdam, quâ tum sepe illum muniebat. Quâuis autem S. Brigida aurigam iuberet discedere ab agro, cum vir ille transeundi copiam negasset, tamen auriga cœptum urgebat iter; sed repulsus est à viro, illius equos verberante. Porro non dormitauit ultio diuina; quæ illum miserum & durum hominem repente extinxit.

Rogauit Duptacus, pater sanctæ Brigidæ, vt ad regem Laginensium accederet; & peteret vt gladius, quem iam suprâ diximus ab illo rege datum fuisse Brigidæ, vt illum Duptaco daret, perpetuò posset apud ipsum Duptacum permanere. Abijt virgo sancta ad regem; & petijt non solum gladium, sed etiam vnus è seruis regijs manumissionem. Air autem ad illam rex; Si ego tibi præstitero quæ postulas; quid mihi datura es? Respondit Brigida; Si vis, vitam æternam dabo tibi; oraboq; Dominum, vt posteri tui semper regiam obtineant dignitatem. At ille; Vitam, inquit, quæ sub aspectu non cadit, nõ appeto; nec mihi curæ sunt filij, qui post me futuri sunt. Alia verò duo mâlim, vt mihi liceat in hac vita, cuius amore teneor, in multam æratem degere; & quodcumquæ bellum suscepero, in eo victorem euadere. Etsi autem hæ preces hominis erant valde huic mundo dediti; at tamen sancta virgo; Quæ petijsti, inquit, pro voto dabuntur tibi. Non multò post cum paucis ille contra multos pugnam initrus abijt; & cum S. Brigidæ implorasset patrociniũ, ab hostibus victor reuersus est.

Animus regis planè dedit huic mundo.

Accepit quandoquæ è manu episcopi sacrosanctam Eucharistiam; & ecce videt in calice, quem puer episcopi tenebat, deforme portentum, videlicet hirci vmbra. Itaque noluit è calice illo bibere; & quid vidisset, indicauit episcopo. Tum verò episcopus ait ad puerum; Ecquidnam fecisti? Da gloriam Deo; & ingenuè confitere. Ille igitur confessus est se furto abstulisse vnum ex hircis illius, eiusque partem comedisset; cumq; animi dolorem & penitentiam lachrymis testatus esset, vocata Brigida, nihil iam hirci in calice vidit. Erat inter puellas eius quædam turpi capta amore viri cuiusdam, in quem oculos incautè coniecerat, qui illius itidè impuro tenebatur amore; iamque pollicita erat, se certo tempore ad illum venturam. Itaque vbi sensit Brigidam sese quieti dedisse, surrexit è lecto; & libidinis accensa flammis, cœpit miro quodam cogitationum tumultu exagitari. At tamen præpotentis Dei & sanctæ Brigidæ timore retenta, obnixè Dominum precabatur; vt in tanto periculo, tantoque salutis sue naufragio ipsi opem ferre dignaretur. Incidit tandem menti eius salubre consilium; accensoque igniculo, illi pedes admouit, ignibusque extinxit ignem; & ardorem libidinis corporis dolore superauit. Nihil verò horum latebat S. Brigidam, cui diuinitus erant omnia reuelata; tacuit autem, vt puellæ posset constantia probari. Porro manè illa sanctæ Brigidæ aperuit quid fecisset; audiuitque rursus ab ea; Quandoquidem hac nocte egisti viriliter, & pedes tuos adussisti, neque libidinis ignis in hac vita nocebit tibi, neque gehennæ flammis comburèris; moxque eius pedes adeò sanauit, vt nullum aduersionis vestigium in eis appareret.

Puella egregiè extinguit libidinis flamas.

Miraculũ.

Messis tempore quodam die manè vsque ad vesperum tanta vis imbrum è celo ruit, vt nulli messorum quicquam in demetendis frugibus possent efficere: solius Brigidæ messorum ne pluuiæ quidem gutta attigit. Puerum ab ipso matris vtero cæcum suis precibus illuminauit; aquam mutauit in cereuisiam, sitientibusque leprosis abundè potan-

Item aliud.

Plura alia.

porandam obtulit lapidem edito crucis signo in salem conuertit, & indigenti hilariter dedit.

Erat vir quidam incredibili ingluuie, & ingenti corporis robore. Orauit pro illo S. Brigida, & viribus quidem corporis nihil detractum est, sed ad communem hominum ceterorum edendi bibendique mensuram redactus est. Reus quidam ducebatur ad supplicium. Eius miserta sancta virgo, rogauit Dominum, & diuinitus accepit argentum, quod cum regi obtulisset, misero illi vitam impetrauit. Daria virgo oculis capta, sancta Brigida dixit; Benedictionem impertire oculis meis, vt pro voto liceat mihi cernere mundum hunc visibilem. Fecit Brigida, vt erat rogata, & illa statim vidit. Verum præ mentis interiori luce, mundi huius lumen fastidians, rursus oraui S. Brigidam, vt iuberet pristinam in eius oculis recidere cæcitatem, ita dicens; Tanto quique maiori Dei præsentia perfruitur, quanto huic mundo absentior est. Orauit denuo sancta Brigida, & mox illa videre desijt. Mulier nobilis è Scotia, filiam habuit à natiuitate mutam. Eam cum esset annorum duodecim, duxit ad S. Brigidam, quæ appræhensa puellæ manu, ait; Vis Christi amore corporis seruare integritatem & virgo permanere? Nesciebat verò puellam esse mutam. Vt autem mater eius dixit, eam respondere non posse, ait Brigida; Ego verò manum eius non prius dimittam, quàm illa mihi responsum reddat. Mox puella ita locuta est; Faciam, quicquid iusseris. Permanfit igitur virgo, & præterea vsque ad supremum vitæ diem nulla fuit illa eloquentior. Fluuium quendam sancta Brigida suis precibus aliò auertit, qui etiam vsque in præsens tenet cursum illum. Aues & anates sæpè ad se accersitas, manu palpare solebat, & inde rursus dimittere.

Ingluuiem hominis sanat.

Cæca illu- minata, rursus vt redeat cæcitas, optat.

Muta loquitur.

Nouem viri inter se nefanda coniuratione conspirarant in hominis cuiusdam necem, quem Calendis Iulij perimere constituerant. Multum apud illos egit sancta virgo, vt ab immani scelere illos reuocaret. Sed cum verbis nihil efficeret, ad precandum pro illorum obcæcatione Dominum se contulit. Vident igitur illi speciem hominis, quem insecabantur, & existimantes illum esse, gladijs & hastis confodiunt, reque peracta tanquam post triumphum cum cruentis armis, redeunt ad Brigidam, à qua cum se non hominem, sed phantasma iugulasse didicissent, ad sanitatem & meliorem mentem se receperunt. Nimij operis fuerit, singulatim referre res gestas omnes huius admirandæ virginis. Tandem post multos pro Christo susceptos & exantlatos labores puellam alunnam suam ad se acciuit, cuique sui obitus indicauit diem, quo adueniente, felicem Christo spiritum reddidit anno salutis 518. vt habet Sigebertus, vel 522. vt apud Marianum Scotum legitur, qui eam scribit in Hybernia diem suum obiisse.

Felix obiit S. Brigida.

VITA S. SEVERI RAVENNATIS EPISCOPI,

EX VETVSTO QVODAM MANVSCRIPTO CODI-

ce, mutato stylo descripta per F. Laur. Surium? idq; strictius atq; comprehensius; plerunquè etiam paraphrasticòs.

SEVERVS insigni Italiae oppido Rauenna ortus est, ^{1. FEBRUAR.} testq; de illo dici, quod de beatissimo Pontifice Gregorio; ^{Patria S. Seueri.} Vnde genus duxit, summum conscendit honorem. Moribus valde inculpatis vixit, plenus columbina simplicitate; & quidem cum S. Tobia pauperem gessit vitam, sed erat ^{Tob. 4.} diues in Christo, illius diuino timori semper inhaerens. Vxorrem duxit, & cum ea castum coluit matrimonium, victum quotidianum suo sibi labore parans. Textorem enim fuisse, veraci relatione constat. Accidit interea, vt Rauennae episcopus ex hac vita migraret, & ecclesia illa pastore orbaretur. Conueniunt igitur frequentes episcopi & expropinquis & remotis locis, vt tantæ ciuitati pontificem solito more præficerent atque consecrarent. Illis verò congregatis, Seuerus domi laborans, vxori suæ dicit; Vadam neoyus, & videbo quis sit futurus antistes noster. Cui vxor; Sede hic, inquit, & tuum negocium age. Nam si velis vacare ocio, non erit id in rem nostram. Siue verò tu illic ad-

Ducit vxorem, & est textor.